

สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

Current Situation, Desirable Situation and Guidelines for Developing Digital Technology Skills for Academic Management of Schools Administrators under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

โสภณ เลียดทอง¹ และจารุวรรณ เขื่อนน้ำขุม²

Sopon Leadthong¹ and Jaruwan Kheawnamchum²

¹⁻² สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

Educational Administration and Development, Faculty of Educations, Nakhon Phanom University, Nakhon Phanom 48000

¹ Corresponding Author: E-mail: sp.bng55@gmail.com

Received: 10 Dec. 2020; Revised: 27 Jan. 2021; Accepted: 26 May 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ จำนวน 188 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหาร

งานวิชาการของสถานศึกษา ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดได้แก่ ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล และ (3) แนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทางพัฒนา เทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารงานวิชาการ ความต้องการจำเป็น

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the current situation, desirable situation of digital technology skills for academic management of schools, 2) to study the needs of digital technology skills for academic management of schools, and 3) to study the guidelines for developing digital technology skills for academic management of schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2. The samples were school administrators and academic teachers with the total of 188 people followed Krejcie and Morgan's table in the sample-size specification through stratified random sampling. There were 4 research instruments: 1) a questionnaire for the current situation and desirable situation of digital technology skills for school academic management, 2) a questionnaire in desirable situation on using information technology for school academic administration, 3) a structured-interview form, and 4) a suitability and possibility assessment form on the guidelines for developing information technology system for school academic management under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, and the index modified priority needs index (PNIModified).

The results were as follows: 1) the current situation, desirable situation of digital technology skills for academic management of schools were at a moderate level, and overall desirable situation of digital technology skills for school academic management were at a high level. 2) The highest mean of needs assessment on digital technology skills for school academic management was the use of digital media creation programs. And 3) the guidelines for developing digital technology skills for school academic management under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2 revealed the suitability and the possibility at a high level.

Keywords : Guidelines for Developing, Digital Technology, Academic Management, Needs Assessment

1. บทนำ

ในสภาวะการณ์ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ที่สำคัญคือส่งผลกระทบต่อการศึกษาและการเรียนรู้หลายด้าน [1] จากข้อมูลการสำรวจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปี 2562 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า ประเทศไทยอยู่ที่อันดับ 49 ซึ่งมีอันดับดีขึ้น 3 อันดับจากปี 2561 แต่เป็นอันดับเกือบรั้งท้าย โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่มีความก้าวหน้าน้อยที่สุด [2]

ดังนั้นการศึกษาซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีสมรรถนะให้พร้อมรับมือต่อแรงกดดันภายนอก

กระแสโลกาภิวัตน์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคตและมุ่งสู่ประเทศไทย 4.0 โดยนโยบายจากแผนการศึกษาแห่งชาติ ในด้านที่ 6 ตั้งเป้าหมายเพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงนำเทคโนโลยีดิจิทัล Digital Technology เช่น Cloud Technology Big Data Technology และ Communication Technology เป็นต้น มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานทั้งระบบ [3]

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แม้จะมีการดำเนินงานด้านดิจิทัลในกระบวนการบริหารจัดการทั้งระบบตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่จากผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2562 พบว่า ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในเรื่องของการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการบริหารจัดการด้านวิชาการเพิ่มขึ้น เนื่องจากยังขาดกระบวนการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษารวมถึงงบประมาณในการดำเนินงานที่จำกัด[4]

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการบริหารและการพัฒนาให้สถานศึกษามีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษานครพนม เขต 2

2.3 เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 การศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในปีการศึกษา 2563 จาก 181 โรงเรียน จำนวน 362 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน และหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ จำนวน 94 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1)แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .58 - .89 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม เท่ากับ .98 (2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .76-.96 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม เท่ากับ .98

3) การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

3.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีบทบาทในการให้ข้อแนะ คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่า

ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3) การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทางด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในหน่วยงานทางการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการยกย่องข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์เอกสารแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ในการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 นำเสนอข้อมูลโดยแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
1. ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ	3.40	1.23	ปานกลาง	3.93	.89	มาก
2. ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ	3.31	1.09	ปานกลาง	3.86	.75	มาก
3. ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนอ	3.46	1.13	ปานกลาง	3.96	.81	มาก
4. ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์	3.37	1.02	ปานกลาง	3.90	.83	มาก
5. ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล	3.10	.98	ปานกลาง	3.86	.85	มาก
6. ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย	3.37	1.17	ปานกลาง	3.93	.86	มาก
รวม	3.34	1.10	ปานกลาง	3.91	.83	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนอ รองลงมา คือ ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัยและด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนอ รองลงมา คือ ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ และด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล

4.2 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ	3.40	3.93	0.159	3
2. ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ	3.31	3.86	0.166	2
3. ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนองาน	3.46	3.96	0.144	5
4. ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์	3.37	3.90	0.157	4
5. ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล	3.10	3.86	0.242	1
6. ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย	3.37	3.93	0.166	2
รวม	3.34	3.91	0.172	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) โดยรวม 3 อันดับแรก คือ ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ โดยมีค่าเท่ากับ ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย

4.3 ผลการศึกษากการพัฒนาแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร พบว่า

1) ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อวางนโยบายการพัฒนาทักษะการใช้งาน มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน มีการติดตาม ประเมินผลการใช้งาน โดยดำเนินการในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเองภายในสถานศึกษา มีครูที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านโปรแกรมดังกล่าวเป็นที่เล็งคอบให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น มีการจัดทำฟอร์มเอกสารด้วยโปรแกรมประมวลผลคำเพื่อแจกจ่ายให้คณะครูได้นำไปใช้ในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ เช่น หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงงานเอกสารทางราชการต่าง ๆ

2) ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ ผู้บริหารและครูควรเริ่มจากการพัฒนาทักษะพื้นฐานในการใช้โปรแกรมเพื่อจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ และต่อยอดโดยการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตมาปรับใช้ประกอบการทำงานด้านวิชาการ และประยุกต์มาพัฒนาผลงานของตนเอง ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องทำงานด้วยโปรแกรมตารางคำนวณบ่อย ๆ

3) ด้านการใช้งานโปรแกรมการนำเสนองาน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การออกแบบการนำเสนอที่มีความสวยงาม และเข้าใจข้อมูลได้ง่าย ฝึกฝนทักษะการสร้างรูปแบบของตนเอง และสร้างความน่าสนใจแก่ผู้ชมได้ การสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอนโดยหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต หรือดาวน์โหลดสื่อที่มีผู้เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ปรับแต่งลูกเล่นด้วยเทคนิคใหม่ๆ

4) ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ ผู้บริหารควรมอบหมายครูคอมพิวเตอร์หรือครูที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีแนะนำการใช้งานเทคโนโลยีคราวด์ ใช้เป็นที่เก็บสื่อและนวัตกรรมในรูปแบบดิจิทัลที่ตนสร้างขึ้นทั้งจากเครื่องไม่โครคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ตโฟน รวมถึงนำรายงานผลพัฒนาตนเอง รายงานผลการนิเทศของสถานศึกษา มีการนำระบบโซเชียลเน็ตเวิร์กมาใช้ในการส่งเอกสารทั่วไป รวมถึงติดต่อประสานงานภายในโรงเรียน

ในขณะเดียวกันต้องตระหนักถึงความแตกต่างของทักษะของบุคลากรเป็นสำคัญ

5) ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาทักษะการสร้างสื่อแหล่งเรียนรู้ และป้ายประกาศต่าง ๆ จากสื่อดิจิทัล ทั้งรูปแบบโปสเตอร์และป้ายอินโฟกราฟิก เผยแพร่งานวิจัยด้วยแผนภาพ หรือเอกสารกราฟิกแบบออนไลน์ ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียและเว็บไซต์โรงเรียน เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมทั้งการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมของโรงเรียน โดยให้ทุกคนทั้งครูและผู้บริหารได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน

6) ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ระบบเครือข่ายไร้สายของโรงเรียนควรมีการตรวจสอบ

การเข้าใช้อย่างสม่ำเสมอ เช่น มีการเข้ารหัส และตรวจสอบการแชร์ไฟล์ผ่านเครือข่ายด้วยระบบล็อกตาม พรบ. คอมพิวเตอร์ ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการซื้อโปรแกรมป้องกันภัยคุกคามทางคอมพิวเตอร์ทั้งรูปแบบไวรัสและการเจาะข้อมูลและงานเผยแพร่ทางวิชาการต่าง ๆ ควรมีการแปลงไฟล์ไม่ให้อาจดัดแปลงข้อมูลได้ โดยอาจบันทึกในรูปแบบ PDF หรือ ไฟล์ภาพก่อนเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ

4.4 ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ตารางที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
1. ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ	4.24	.55	มาก	3.52	.64	มาก
2. ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ	4.40	.37	มาก	3.84	.64	มาก
3. ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนอ	4.64	.41	มากที่สุด	3.80	.53	มาก
4. ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์	4.20	.37	มาก	3.92	.73	มาก
5. ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล	4.28	.41	มาก	3.80	.84	มาก
6. ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย	4.56	.52	มากที่สุด	3.80	.84	มาก
รวม	4.39	.29	มาก	3.78	.68	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนอ และด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ และด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สภาพปัจจุบันของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่เกี่ยวเนื่องกับข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 [4] ซึ่งแม้จะมีการปฏิบัติงานด้านดิจิทัลของกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล แต่ยังขาดกระบวนการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จึงได้กำหนดจุดเน้นการดำเนินงานด้านงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร งานพัฒนาบุคลากรทางด้านระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคม ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตระหนักถึงความสำคัญและต้องการการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้แตกต่างไปจากรูปแบบและวิธีการเดิมที่เคยปฏิบัติด้วยการเป็นผู้มีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาในทุกบริบท สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shepherd and Taylor [5] ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมและความเชื่อมั่นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมที่มีภาวะผู้นำทางการเรียนรู้แบบดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมที่เป็นผู้นำในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนดิจิทัลควรสะท้อนถึงความรู้และความมั่นใจในปัจจุบันของพวกเขาในการทำหน้าที่เป็นผู้นำการเรียนการสอนดิจิทัลเนื่องจากทั้งการรับรู้ความรู้

5.2 การศึกษาความต้องการจำเป็นของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจุบันสถานศึกษา ยังขาดความตระหนักถึงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้รับบริการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องทำหน้าที่เป็นแกนนำในการนำเสนอหรือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการประชาสัมพันธ์เรื่อง

ราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเพื่อให้ชุมชนได้รับข้อมูลที่ต้องการ และครบถ้วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุตติพงษ์ [6] ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.3 แนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bayer and Oz [7] ได้ทำการวิจัยเรื่อง มุมมองของนักวิชาการต่อการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในการศึกษา พบว่า ผู้จัดการการแปลงระบบดิจิทัลจะต้องสร้างวิสัยทัศน์ในการสร้างและจัดการระบบดิจิทัลตามสภาพแวดล้อมการใช้งานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ข้อเสนอให้ผู้บริหารการศึกษาและหาผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงนี้ และพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติในการจัดการการเปลี่ยนแปลงนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลจากการวิจัยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัลอยู่ในระดับต่ำสุด ด้านการใช้โปรแกรมนำเสนองานอยู่ในระดับสูงสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาทักษะทั้ง 2 ด้านนี้ โดยกำหนดเป็นโครงการในแผนปฏิบัติราชการเพื่อพัฒนา

ทักษะของบุคลากรในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีทิศทางเดียวกัน

2) ผลจากการวิจัยความต้องการจำเป็นของทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและควรพัฒนาทักษะด้านนี้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ ทั้งในระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา

3) ควรนำแนวทางซึ่งเป็นผลจากการวิจัยไปใช้ปฏิบัติหรือดำเนินการในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2) ควรวิจัยและเปรียบเทียบผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ตามบริบทของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] ทิศนา ขัมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาชาติสู่การปฏิบัติสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : 21 เซ็นจูรี.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2563 OBEC'S POLICY 2020. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- [4] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ปี พ.ศ. 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. นครพนม : กลุ่มนโยบาย และแผน.
- [5] Shepherd, Andrew C. and Taylor, Rosemarye T. (2019). An Analysis of Factors Which Influence High School Administrators' Readiness and Confidence to Provide Digital Instructional Leadership. International Journal of Educational Leadership Preparation, Vol. 14 No. 1, 52-76.
- [6] สุตินพงษ์ อมุลราช. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- [7] Bayer, Aydm and Oz, OMer. (2018). Academicians' Views on Digital Transformation in Education. International Online Journal of Education and Teaching (IOJET), Vol. 5 No. 4, 809-830.